

INSTITUȚIA PUBLICĂ
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ
ȘI FARMACIE «NICOLAE TESTEMIȚANU»
DIN REPUBLICA MOLDOVA

PUBLIC INSTITUTION
NICOLAE TESTEMITANU STATE UNIVERSITY
OF MEDICINE AND PHARMACY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

DEPARTAMENTUL COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE

COMMUNICATION AND PUBLIC RELATIONS
DEPARTMENT

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 165, tel.: 022 205-235, 022 205-355, fax: 022 242-411, e-mail: relatiipublice@usmf.md

---

Nr. 9 din 18.05.2018

REVISTA PRESEI

Al IV-lea Congres al Medicilor de Familie din

Republica Moldova

Elaborat: direcția Relații publice

Tel.: 022 205 355

022 205 253

În perioada 16-17 mai 2018, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a desfășurat cea de-a IV-a ediție a Congresului Medicilor de Familie din Republica Moldova.

La ceremonia de inaugurare au fost prezenți consilierul prim-ministrului în domeniul sănătății Mircea Buga, ministrul sănătății, muncii și protecției sociale Svetlana Cebotari, directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină Dumitru Parfentiev, șeful Biroului Organizației Mondiale a Sănătății în Republica Moldova Haris Hajrulahovic ș.a.

La forum au participat cca 470 de specialiști, printre care: invitați speciali din Rusia, România, Elveția și Portugalia, cadre științifico-didactice de la USMF „Nicolae Testemițanu”, membri ai Asociațiilor Medicilor de Familie din Republica Moldova și România, medici de familie din țara noastră, rezidenți ș.a.

Evenimentul a fost organizat de Catedra de medicină de familie a universității noastre în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Asociația Medicilor de Familie din Republica Moldova.

Evenimentul a fost reflectat de următoarele instituții media:

PORTALURI DE ȘTIRI: 2

www.politicidesanatate.ro	3
www.sanatateinfo.md	5

Denumirea canalului media: www.politicidesanatate.ro

Titlul știrii: **Congresul Medicilor de Familie din Republica Moldova – ediția a IV-a**

Data publicării: **15.05.2018**

Categoria: **știri**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: În contextul a două evenimente semnificative pentru medicina de familie din Republica Moldova – 40 de ani de la Declarația din Alma-Ata și 20 de ani de la instituirea medicinei de familie, în perioada 15-17 mai 2018, la Chișinău s-a desfășurat al IV-lea Congres al Medicilor de Familie din Republica Moldova cu participare internațională, care a întrunit peste 400 de participanți naționali și internaționali din România, Estonia, Rusia, Elveția ș.a.

Link: <http://www.politicidesanatate.ro/congresul-medicilor-de-familie-din-republica-moldova-editia-a-iv-a/>

CONGRESUL MEDICILOR DE FAMILIE DIN REPUBLICA MOLDOVA – EDIȚIA A IV-A

ACASĂ

15 mai 14:27
2018

Sub genericul a două evenimente extrem de semnificative pentru medicina de familie din Republica Moldova – 40 de ani de la Declarația din Alma – Ata și 20 de ani de la instituirea medicinei de familie – în perioada 15-17 mai 2018, la Chișinău, se desfășoară al IV-lea Congres al Medicilor de Familie din Republica Moldova cu participare internațională. Acesta întrunește peste 400 participanți naționali și internaționali din România, Estonia, Rusia, Elveția, etc.

În cadrul Congresului vor fi abordate și discutate problemele actuale în practica medicului de familie, tehnologiile contemporane și practica bazată pe dovezi în medicina de familie, dar și orientarea serviciilor comunitare de sănătate spre servicii integrate în AMP. Printre subiectele cheie dezbătute în cadrul congresului vor fi și racordarea sistemului de asistență medicală primară la modelul european, acoperirea mai bună cu medici de familie, în special în zona rurală, prin redistribuirea uniformă a cadrelor, sporirea încrederii pacientului în medicul său de familie, creșterea calității serviciilor medicale, etc.

În Republica Moldova activează peste 1.700 de medici de familie, care lucrează în peste 280 de instituții medicale primare și care deservește aproximativ 10 milioane de vizite ale pacienților anual.

„În prezent se fac eforturi pentru a crea specialiști în medicină de familie abili și capabili să privească în dinamică, cel puțin din trei puncte de vedere, orice problemă de sănătate: biomedical, psihomedical și sociologic. Medicii de familie sunt singurii medici pregătiți să îngrijească pacienți de toate vârstele. Ei sunt soluția ideală pentru orice sistem de sănătate eficient. Și aceasta pentru că medicii de familie pot oferi asistență medicală integrată pacienților de toate vârstele, la costuri scăzute. Medicul perioadei actuale, dar și cel al viitorului, va munci din ce în ce mai mult în echipe multidisciplinare”, afirmă organizatorii Congresului. Medicul de familie trebuie să realizeze un echilibru între tendința modernă, de supraspecializare, și cea conservatoare, de abordare globală a „întregului” care este omul cu toate problemele lui.

Istoria medicinei de familie

Medicina de familie reprezintă cea mai veche specialitate medicală, care însă nu a avut, până în urmă cu aproape 40 de ani, nici o definiție și nici nu au existat referiri specifice de învățământ și cercetare. Deși reprezintă una dintre cele mai vechi specialități medicale, medicina de familie începe cu adevărat să aibă referiri în zona învățământului și cercetării, mai ales începând cu anii '80.

Dacă la început întreaga medicină putea fi practică de un singur om, în prima parte a secolului trecut, datorită progresului tehnologic și a cunoștințelor acumulate în practica medicală, specializarea în medicină a devenit indispensabilă.

Acest proces a fost binevenit deoarece, pe de-o parte, există necesitatea soluționării problemelor medicale la cel mai înalt nivel, iar pe de altă parte, tentația abordării sistemice a organismului uman. Cu tot acest succes al tehnologiilor medicale, câteodată extrem de performante, există limitări legate mai ales de pacient ca om. Oricât de performantă ar fi medicina tehnologică, e o cale lungă între sănătate și posibilitatea atingerii ei, astfel încât medicul de familie trebuie să cunoască atât posibilitățile tehnologice cele mai noi ale medicinei, dar și să știe să asculte pacientul cu toate problemele lui.

Declarația de la Alma Ata a definit, în urmă cu 40 de ani, conceptul de asistență medicală primară și își păstrează relevanța și în contextul sistemelor medicale actuale. Cu 40 ani în urmă, statele s-au angajat să consolideze asistența medicală primară la nivel mondial.

În acest an, lumea se va reuni în scopul continuării fortificării asistenței medicale primare pentru a atinge acoperirea universală în sănătate și obiectivele dezvoltării durabile. Toate națiunile, indiferent de stadiul lor de dezvoltare, se confruntă cu o creștere a prevalenței afecțiunilor non-transmisibile, acest fapt generând o situație în care coexistă boli infecțioase, subnutriție, probleme de sănătate a reproducerii, alături de afecțiuni non-transmisibile și de factorii de risc specifici și consecințele acestora – fumatul, hipertensiunea, diabetul, accidentele vasculare cerebrale și maladiile cardiovasculare. O atare modificare de profil epidemiologic ridică o serie de probleme deosebite pentru sistemele de sănătate publică, majoritatea fiind orientate spre promovarea sănătății mamei și copilului și spre tratamentul afecțiunilor acute, episodice. În această ordine de idei, un sistem de sănătate adaptat necesităților actuale și viitoare trebuie să aibă o capacitate optimă de asigurare a managementului afecțiunilor cronice. Iată doar câteva argumente care susțin nevoia fortificării medicinei primare. Iar acest lucru va însemna un sistem de asistență medicală primară în care medicul de familie și echipa sa medicală oferă îngrijiri centrate pe pacient, au capacitatea de relaționare și abordare comprehensive și dau dovadă de profesionalism.

În Republica Moldova, medicina de familie s-a studiat începând cu anii '90 în cadrul învățământului postuniversitar, iar în 1998 a fost înființată catedra Medicină de familie în cadrul USMF "Nicoale Testemițanu".

După o lungă perioadă de timp în care medicina de familie nu a existat sau, cel mult, era denumită generic medicină generală, asistăm pe parcursul a 20 de ani la redescoperirea medicinei de familie ca parte integrantă a sistemului de învățământ universitar și postuniversitar și, implicit, la recunoașterea ei ca specialitate clinică distinctivă.

Reaparitia medicinei de familie ca specialitate de sine stătătoare nu este numai utilă, dar și obligatorie, deoarece numai ea poate rezolva problemele pe care le-a creat organismul uman, iar asistența medicală a devenit mult prea complicată și mult prea costisitoare pentru pacient. Se consideră că diferența dintre medicul generalist și medicul specialist este aceea că „medicul generalist îngrijește aceiași pacienți, dar cu diferite boli, în timp ce alți specialiști îngrijesc aceleași boli, dar pacienți diferiți”. (*Inga Pasecinic*)

Denumirea canalului media: www.sanatateinfo.md

Titlul știrii: **Medicii de familie devin privați. Doctorii au rămas cu multe întrebări după prezentarea conceptului de reformă**

Data publicării: **18.05.2018**

Categoria: **news**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **negativ**

Rezumat: Medicii de familie nu au o claritate cu privire la reforma în medicina primară anunțată nici după ce reprezentanții Ministerului Sănătății le-a prezentat conceptul în cadrul unui congres dedicat acestei probleme. Medicii afirmă că au rămas cu mai multe semne de întrebare în ecuația cu reforma, decât clarități. Mulți dintre aceștia nu au dorit să-și expună public punctul de vedere și îngrijorările ce îi frământă.

Link: <http://www.sanatateinfo.md/News/Item/7682>

Sursa Foto: [facebook/Svetlana Cebotari](https://www.facebook.com/Svetlana.Cebotari)

Medicii de familie devin privați. Doctorii au rămas cu multe întrebări după prezentarea conceptului de reformă

Medicii de familie nu au o claritate cu privire la reforma în medicina primară anunțată nici după ce Ministerul Sănătății le-a prezentat conceptul în cadrul unui congres dedicat acestei probleme. Mai mulți practicieni cu care am reușit să vorbim afirmă au rămas cu mai multe necunoscute în ecuația cu reforma, decât clarități. Cu toate acestea, puțini dintre ei și-au spus public punctul de vedere și îngrijorările care îi frământă.

AUTOR: VADIM VASILIU 18 MAI, 2018, 10:58

În mare parte medicii au menționat că vor trebui să se conformeze deciziei Ministerului și vor încerca să se adapteze din mers.

Publicitate la medicamente la congresul medicilor de familie

Congresul al IV-lea al medicilor de familie s-a desfășurat la Chișinău în zilele de 16 și 17 mai, în incinta restaurantului Capitoles Park. În dimineața primei zile de deschidere a evenimentului, în scuarul edificiului, se aflau multe standuri cu plasare de produse farmaceutice. Standurile cu publicitate au fost instalate începând cu ora 7 dimineața. Unul dintre distribuitorii farmaceutici a instalat chiar și o gheretă cu înghețată la cornet, oferită gratis medicilor. În același timp, managerul companiei le explica celor care luau înghețată ce bine fac medicamentele, afișate pe bannere, vaselor sanguine.

Un alt distribuitor a improvisat chiar o tombolă, la care medicii de familie puteau să câștige un covoraș pentru mouse sau o husă pentru căști. Majoritatea distribuitorilor și companiilor farmaceutice au fost mult mai modești și s-au limitat la cafele pe gratis, bomboane și pachete cu pliante informative.

Câți medici de familie activează în Republica Moldova

Acest congres s-a declarat din start unul foarte important. În cadrul acestuia a fost anunțată reforma în asistența medicală primară sau în medicina de familie. Întrebările cele mai frecvente pe care și le adresează medicii este cum se vor descurca pe cont propriu, vor reuși ei să devină, pe lângă buni medici de familie, și buni manageri?

După ce oficialitățile și-au ținut discursurile de rigoare despre importanța medicinei de familie, s-a trecut la subiect. Cea care a venit cu lămuririle atât de mult așteptate de medici a fost Tatiana Zatic, șefa Direcției Asistență Medicală Primară, Urgentă și Comunitară din cadrul Ministerului Sănătății. Dânsa a prezentat „Direcțiile de consolidare a capacităților de Asistență Medicală Primară”.

Astfel, reforma medicinei primare vizează, la nivel raional, 251 de Centre de Sănătate, 13 Centre de Sănătate neautonome (fără statut juridic), 636 de Oficii ale Medicului de Familie și 390 de oficii de sănătate din sate. La nivel de Chișinău avem cinci Asociații Teritoriale ale Medicilor de Familie, 12 Centre ale Medicilor de Familie și un Centru de Sănătate neautonom. Iar la Bălți – un Centrul al Medicilor de Familie, cu alte 6 centre care le are în subordine.

În total, avem 1.716 de medici de familie, cu o medie de 5,7 de medici ș.a 10.000 de locuitori, în Uniunea Europeană, media fiind de 7,5 de medici la 10.000 populație. Deficitul de medici de familie este de aproximativ 300 de specialiști, iar vârsta medie a celor care sunt în sistem depășește 50 de ani. Repartizarea medicilor este distorsionată. La sate acoperirea este de doar 43 la sută, iar în orașe – de 57%. Asta, în timp ce la sate trăiesc mai mulți oameni, decât în orașe.

Ce presupune reforma

Schimbările vizează, în primul rând, modul de organizare juridică a tuturor instituțiilor de asistență medicală. Astfel, după reorganizare, administrațiile publice locale nu vor mai fi fondatorii acestora, ci medicii sau medicii titulari.

După reformă dispar Asociațiile Teritoriale Medicale și Centrele de Sănătate. Vor fi doar Oficii ale Medicilor de Familie și Centre ale Medicilor de Familie. În cadrul oficiului va putea activa un singur medic, iar în cadrul centrelor mai mulți medici de familie, uniți într-o asociație.

Se va schimba și statutul juridic în care activează medicul de familie din instituție medico-sanitară publică non-profit, în instituții private și asociații, necomerciale. Medicii de familie, din simpli angajați, vor deveni fondatori. Ca și acum, medicii vor primi finanțare de la Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Însă, aceștia nu vor avea salarii fixe, așa cum au în prezent. Lefurile acestora vor fi flexibile, iar la el se vor adăuga indicatorii de performanță sau coeficientul de lansare, aplicat în cazul medicilor de familie rezidenți.

Spațiile în care doctorii vor activa urmează să fie oferite prin comodat de către autoritățile publice locale sau Ministerul Sănătății. Astfel, medicii nu vor avea de plătit pentru chirie. De asemenea, viitoarele instituții medicale primare vor fi scutite de impozite, dar pentru a obține bani de la CNAM vor trebui să primească acreditare.

Urmare a acestor reforme se presupune că Republica Moldova va avea un sistem al medicinei de familie european, populația va avea un medic de familie mai aproape de casă și acesta va deveni mai responsabil. De asemenea, autoritățile speră că astfel va crește calitatea serviciilor medicale și satisfacția pacienților. Acesta va avea o încredere mai mare în medic, iar cheltuielile în sistemul de sănătate vor fi mai raționale și eficiente.

Am întrebat medicii de familie ce cred despre această schimbare. Părerile s-au împărțit – unii se opun reformei, alții așteaptă să înceapă, iar cei din urmă pur și simplu nu au știut ce să spună. Ei cred că vor putea avea o concluzie atunci când reforma se va porni.

Medicii între necunoaștere, teamă și expectanță

Cert este că medicii au foarte multe întrebări. „Noi suntem o instituție cu trei medici de familie, cu un buget pentru 6.000 populație și avem datorii încă de anul trecut pe care nu le putem achita. Mai este o problemă – Centrul de Sănătate are laborator, cabinet de proceduri, utilaj – cum le vom împărți pe toate acestea. Cum să împărțim infirmiera, cine o va finanța?”, se întreabă Margareta Luchită, din Bardar.

Pe lângă acestea, medicul spune că problema va fi chiar și acei 1.300 de lei pe care va trebui să-i achite pentru înregistrarea practicii sale la Camera Înregistrării de Stat.

„Acum la Centrul de Sănătate sunt trei medici – unul face lucrul birocratic, iar restul lucrează. Cine își va lua responsabilitatea birocratică?”, se întreabă Lucia Ciobănică, și ea medic de familie în satul Țipala.

O problemă, potrivit medicilor, ar fi încheierea contractelor cu laboratoarele și serviciile de imagistică. Pe lângă acestea, mai sunt și dezele de cheltuieli, munca de contabil. Toate însumate, par o problemă de neînfruntat pentru medicii de familie, sunt de părere cele două doctorițe.

Sunt și medici mai optimiști. Așa, cel puțin, a vrut să pară Angela Spănu, medic de familie la Centrul de Sănătate Sângerei.

„Medicul de familie cunoaște problemele, practica și resursele de care este nevoie. Poate face calcule pentru persoanele de diferite vârste, să deducă prețul real al tratamentului per capita. Va fi un mai bun management al finanțelor, al problemelor de sănătate”, a declarat Angela Spănu. Aceasta a adăugat că nu este o problemă contractarea unor servicii cum ar fi cele de curățenie sau de contabilitate. Greutățile pot apărea în contractarea unor servicii paraclinice.

„E ceva nou. Încă nu ne-am gândit, vom vedea cum va fi în continuare”, a menționat și Silvia Ibriciuc, precizând că va opta mai curând să lucreze într-o echipă și că așteaptă sporirea veniturilor pentru medici.

„Sincer, e o provocare destul de grea și complicată pentru medicii de familie, pentru că sunt multe altele care trebuie de făcut până la reformă. Pentru început voi opta să lucrez în echipă, pentru că aici trebuie să ai studii și în economie, și în management”, a menționat Ecaterina Tatar de la AMT Buiucani.

Va fi nevoie de un șef pe grup

Unii medici deja și-au conturat un tablou cu privire la practica lor după regulile noi și se arată pregătiți.

„Mulți medici sunt pregătiți. Cred că va fi o schimbare. Medicii care au trecut deja la autogestiune au spus că au succese. Voi opta să lucrez într-o echipă, pentru că de sine stătător, în condițiile noastre, este imposibil – agresivitatea pacienților, responsabilități manageriale. Eu aș opta pentru o echipă de 4-5 medici, dintre care un medic va coordona cu ceilalți, dar și va practica totodată. Cineva trebuie să lucreze cu documentele”, a explicat Lilia Grigoriță de la Centrul Medicilor de Familie numărul 1 din Capitală.

Timp de două, în cadrul Congresului medicilor de familie au fost organizate mai multe paneluri de lucru. Într-un panel, dedicat problemelor cu care se confruntă medicii de familie, s-a vorbit despre necesitatea schimbării abordării față de pacient. Medicul trebuie să aibă o abordare complexă și personalizată față de acesta. S-a pus problema consilierii pacientului de către medicul de familie și chiar angajarea pe lângă oficiu a unui psiholog, care ar mări aderența la tratament a acestora.

Vom preciza că la sfârșitul lunii trecute, în cadrul unei ședințe de Guvern, conceptul reformei medicinii de familie a fost prezentat premierului și unui cerc restrâns de specialiști. Ministerul Sănătății a promis să definitiveze până la finele lunii iunie cadrul normativ pentru implementarea noilor reguli de activitate, iar până la finele lunii octombrie să fie finalizate și pregătirile pentru contractarea directă a noilor prestatori de către Compania Națională de Asigurări în Medicină. Nici la congres un document de concept nu a fost prezentat doctorilor.